№ 198 (2231)
1937 onoi aavgustiin 28
SYBOOTO
14-xi ZILEE GARNA

Byxe oronuudai proletaarinar, negedegtii!

Buriaad-Mongoloi Ynen

Byxexolboonoi Komunis (bolьşevig) Paartiin Buriaad-Mongoloi Mooliin Komiteedai, Buriaad-Mongoloi Avtonoomito Soveed Socialiis Respyybliikiin Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai yder byriin gazeeta

Redaakciin aadris: Ulaan-Yde goorod, Ceentrsojuuziin, 19.

№ sen 10 myngө.

Nyx. BELЬGAAJEV hunguuliiin xuuli tuxai elidxel xelebe

Yngeregşe yder Ulaan-Yde goorodoi soveedai edibxetenei suglaan deere BMASSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai tyryylegşe nyxer Belьgaajev SSSR-ei Jixe deede Soveedta hungaxa hunguuliiin dyrimii manai respyyblike dotor jaaza, jamaraar oloniitede oilguulagdaza baihii ba şine hunguulida jaaza beledxexiin yndehen zorilgonuud tuxai elidxel xelebe.

Şine hunguuliiin xuuliiin gyn gynzegii udxa şanarta togtoxodoo xeleheniinь:—Manai SSSR orondo xamaghaa demokratiis Staalin Konstituuca batalan abtaad, ene Konstituuciin olgohon yrgen jixe erxii xereg deerenь bejelyylxe—ine Hunguuliiin Xuuli zooogdood baina.

Ene şine Hunguuliiin Xuuliin johoor SSSR-ei Jixe deede Soveedta hungalta xexe sag irotozo baina.

Tiime xadanь paartiin ba soveedai byxii organizaacanuudai mynөө yjiin ton gol olgoxo zyilnyydeinь negen olbol „SSSR-ei Jixe deede oveedta hungaxa hunguuli uxai dyrimii“—şine Hunguuliin Xuuliii oloniitiin dunda rgeneөr oilguulxa jabadal aina. Hunguuli jabuulxa xuuii xydelmerişen, tariaaşan olxooznig, albaxaagşa, baganar, erdemted, Ulaan Cegeixid ba bişe emxidxegdeeyi arad zon bolon, xen ilgadyi bygedөөrөө hainaar, gynegiigөөr oilgood baixa johooi.

Şine Hunguuliin Xuuli ba taalin Konstituucii oilguulxaaa nen tyryyn, tereenei buryaazna kapitaliis gyrengyydei unguuliiin sisteemehee erid ndoo bolxo poliitikan, priinipiaalьna udxii gynzegiigөөr ilguulxa şuxala baina.

Gansaxan manai ulasta Staan Konstizuuciin yndeheөr xyn relxitenei tyyxede anxa tyyşiinxiee, jamarş mexegyi, doto bygedeniitiin, tegşe, exe ba xaaltatai hunguuli olxojoo baina. Şine Hunguuiin Xuuli bolbol bygede niiin, tegşe, sexe ba xaaltatai unguuliiin yndehen deere exөөrөө byxii grazdaanguui eregtei emegtein, yndehe hanai, bajan ygeitein, huuzingi ba nyydel baidaltai lon zaluu xygşenei jamarş aa xizaarlal ygigөөr xabaaulxa baina. Bideniii toood baigaa kapitaliis gyrenydte iime gyy gexede—tiime şe, tende yngerxedөө byraazno—demokratiii halgagaza baihan yjetei. Jevroopiin gyrenyydhee 16 gyrendenь şiis joho yrgelzeleze azaln zonoi hungaltada xabaaxa argagyi boltor xeden bxar xaalta xehen baina.

Manai SSSR-te ene yrgen ngaltaar SSSR-ei Jixedeede veedhaa exileed, niutag deexi azalşanai depytaatnarai veed xyrter hungagdaxa—exөөrөө arad olonoi etigemten bolbol bodotojoo naidami, paarti ba Soveed zasagai regte hyylei duhal xyrter jee ygehen, hungagşadaigaa ilte xyselii xariuulza, gyidxeze şadaxa SSSR-ei tyryy nyyd baixa johotoi.

Tiime deerehee ene şine ngnuliii jabuulxada argagyi e xydelmeri, argagyi jixe mesel xeregtei baina. yxer Staalin yşөө 1956 ondo nerikiin „Skriipps—Goovard uuspeipers“ geze gazeetiin gedelei tyryylegşe nojon i Goovard gedşetei jarildadaa iigeze xelehen baigaa: Hungalta deere temesel bolgyi geze ta hanana xeberit. Tiime bişe, temesel boldoo nelieen edibxitei temel bolxo baihaniii bi urdaar deze bainab. ...Manai hungal n şine sisteeme bol byxii em bazurgaanuudii şangadxaxa edeniii azal xydelmeriөө am haizaruulxiijinь albada. bolno. SSSR-ei niitebygediin, tegşe, sexe ba niiusa hungalta bol, muugaar azallaza baihan zasag zaxirgaanai gazarnuudii zahaxa, arad zonoi garai taşuur bolxo baina“.

Iime xadaa bolxojoo baigaa şine hunguuli bolbol byxii organizaacanuud ba tus byri xydelmerişedte jaaxa argagyi jixe poliitikan ekzaamin bolzo ygexe baina.

Angiiin xarşa etegeedyydei ene şine hunguulitai zyrşeldeze xoroto buzar xydelmeri jabuulxanь ba өөhediingөө zonuudii soveedta oruulxaa xysexenь damzag ygei baina. Iime jabuulgiin exin faaktnuud manai respyyblikiin xydөө niutaguudaar yzegdeze baina.

Tiime tula, bidener beledxelei xydelmeriii zişeete hainaar jabuulza, өөriingөө respyyblikiin xaanaş baigaa ugluu toxoiji orxingyi symiinь propagaanda, agitaaciin xydelmerieer byrxөөn abxa zergeer jamarş dalabşa xalxabşiin saana xorgodohon daisan edegeedei, şine hunguulida orolsoxo argagyi boltor xydelmeriee haizaruulxa johotoibdi. Nyxer Staalinai Soveeduudai VIII dugaar xural deere iigeze xelehii „... aradzon ende tende daisan xynyydii hungaad baibal, tere xadaa manai agitaacan xydelmeri garhaa saaşa jajar muugaar tabigdahanai temdeg bolxo ba bidener iime gutamşag nere zyyxe zergetei bolxobdi. Xerbee manai agitaacan xydelmeri bolьşeviig johoor jabaad baibalanь aradzon deede oorganuudtaa daisan xynyydii tabixagyi baina. Iime tula, gemerxe gemşexegyi, xarin xydelmerilexe xeregtei bolno, (nerjeme aplodismeent), xydelmerilexe xeregtei, xamag jyme zaxirgaanai johoor belen bolood urdamnai tabigdaxa geze xylieeze huuxa xereg baixagyi“ gehii byxөөr hanaxa johotoi. Ene talaar bidener jamar xydelmeri jabuulza, ali tuxai beledxeltei baina biibdi geze yzөө xada—beledxel ton muu baina. Staalin Konstituuca ba SSSR-ei Jixe deede Soveedta hungaxa hunguuli tuxai dyrimii oloniitede oilguulxa jabadal ton dutuu baina. Aimaguudhaa orohon medee ton jaligyi baina. Zişeelxede şine Hunguuliiin Xuulitai Jaruuniin aimagta 55 suglaan deere 1309 xynyyd elsen suglaraza tanilsahan, Zakaaminai aimagta kryzooguud deere 31 xeşeel jabuulza 7498 xyniii xabaaduulhan, Selengiin uhan zam deere 24 kryzoog neegdehen gexe metehee bişe medee ygei baina.

Ene xydelmeriiin ton muu jabaza baihii xaruulza baina. Respyyblikiin Centraalьna zurgaanuud ba Arkomaaduud juuş xeegyi baina. Edener hunguulida beledxexe xydelmeri manai xereg bişe geze hanadag baina. Goorodoi soveed yngerxedөө pleenymş tataagyi, seekcenyydeeş ene xeregte xanduulaagyi baina.

Iime hanaa amar, nobşo nazagai praaktikii ogtolon usadxaza, şine hunguulida bodotoigoor beledxexe sag orobo.

Mynөө manai gol bolgoxo zorilgonuud jyyb gexede—Staalin Konstituuca ba şine Hunguuliiin Xuuliii arad zondo yrgenөөr oilguulxiin yndehen deere soveedai emxidxel ba niitiin xydelmeriii haizaruulxa. Ene agitaaca propagaandiin xydelmeriii jabuulxadaa soveedai xydelmeriii şinedxexe jabadaltai nigta xolbootoigoor jabuulxa şuxala baina.

Soveedai xydelmeriii bodotoor şinedxexe gedegnai jyyb gexede—gansaxan zurgaanaigaa xelteşyydei nerii helgexe, xydelmerişedeigee zerge tuşaalnuudiinь ondoo bolgoxodo bytexe xereg bişe, xarin xydelmeriiingөө byxii meetodii ondoo bolgozo, olon niitetejee xaluun barisaatai, tedenei eril te xyselnyydii şaud xangadag bolgoxo xeregtei baina. Soveedai xydelmeriii şinedxexe gedegnai ynexөөrөө soveed demokratiiiji yrgenөөr delgeryylxe, aparaadaa çaasai mexaniizm şingieer xydelyylxe, kriitika tolgoiloxo, kaadr xydelmerişedii beledxexe, şine hain kaadrii debzyylexe, revoliyciaono heremzee deeşelyylxii xelexe baina.

Iime ygeigөөr soveedai xydelmeri şinedxexe tuxai xediiş xaşxaraldabal yregyi xoohon xereg baixanь labtai. Gansaxan iimeer xydelmeriee tabiaa xadaa hunguulida hainaar beledxeebdi geze xeleze şadaxa bainabdi.

Ene jixe xeregte byxii emxinyydii xabaaduulan, byxii edibxeteniii elsyylen oroxii uriaalaad elidxelee dyyrgebe.

1938 ONOI XABARAI TARILGADA NAMARAI PAAR BELEDXEXE TUXAI

Buriaad-Mongol respyyblikiin Aradai Komisaarnarai Soveedai togtool

BMASSR-ei Aradai Komisaarnarai Soveedai togtooxonь:

1. Byxii aimaguud dotoroo kolxooz ba sovxoozuudta 1938 onoi xabarai tarilgada namarai paar beledxexe tyseb batalaxa (gektaaraar).

№№	Aimaguudai nere	Xamta	Kolxoozuudta: Xamta	Kolxoozuudta: Eneen dotoroo MTS-ei xarijaata kolxoozuudta	Sovxoozuudta: Xamta	Sovxoozuudta: Eneen dotoroo: Gazartariaalanai Arkomaadai	Sovxoozuudta: Eneen dotoroo: Sovxoozuudai Arkomaadai
1	Aga	6000	6000	5500	—	—	—
2	Alair . . .	16500	16500	15900	—	—	—
3	Bargazan .	3500	3500	2300	—	—	—
4	Baunt . .	100	100	—	—	—	—
5	Biçyyr . .	9000	9000	9000	—	—	—
6	Booxon . .	7000	7000	6400	—	—	—
7	Zide . . .	8300	8000	5000	300	—	300
8	Jaruuna .	2800	2500	2000	300	—	300
9	Zagarai .	4500	4500	4500	—	—	—
10	Zaxaamin .	1500	1500	—	—	—	—
11	Kabaansk .	9500	9500	9000	—	—	—
12	Xiaagta . .	10500	10500	9000	—	—	—
13	M-Şiber .	9500	8500	8200	1000	1000	—
14	Olьxoon . .	800	800	—	—	—	—
15	Xoito-Baigal	100	100	—	—	—	—
16	Selenge . .	6000	6000	5400	—	—	—
17	Tarbagatai .	7000	7000	7000	—	—	—
18	Tynxen . .	6000	6000	5800	—	—	—
19	Ulaan-Onon.	3500	3500	3000	—	—	—
20	Xori . . .	4500	4500	4100	—	—	—
21	Ulaan-Yde.	3000	3000	2000	—	—	—
22	Ex.-Bulgad .	7000	7000	6400	—	—	—
	Xamta	126600	125000	110500	1600	1000	600

2. Edice xooloi Arkomaadai yiledberiiin oronuudta 300 gektaar namarai paar xaxalaxa tyseb togtooxo. Ene tysebii Byxe Xolboonoi ba niutagai xamaatai yiledberiiin oronuudai xoorondo xubaarilan ygexii edice xooloi Arkomaadii ujalgalxa.

3. Namarai paar xaxalaxa tysebii 2 xonogoi bolzor soo aimag ba sovxoozuudta xyrgen sonosxoxii Gyrenei tysөblexe Komiisii ba Gazartariaalanai Arkomaadii ujalgalxa. Myn, eneen tuxai tysebii MTS ba kolxoozuudta aavgustiin 25-haa xozom bişe xyrgen sonosxoxii Aimagai Gyisedkoomuudii ujalgalxa.

4. Namarai paar xaxalalgii tariaaxuriaalgatai negendor jabuulza, paar xaxalalgiin tysebii ene onoi sentiaabrь 20 xyrter dyyrgexii aimagai gazarai tahagii daagşadii, Sovxoozuudai ba MTS-nuudai direektornuudii bolon kolxoozuudai pravleeninuudii ujalgalxa.

5. Gazartariaalanai Arkomaadii ba Aimagai Gyisedkoomuudii ujalgalxa:

a) Paar xaxalaxiingaa urda gazaraa nimegexeneer xaxalaad, daraanь zaabariiin johoor, gynzegiigөөr paaraa xaxalaxii xangaxa.

b) MTS ba Sovxoozuudai zyghөө namarai paar xaxalalgada byxii plyygyydee predplyyznigyydteinь sym aşaglaxii xangaxa.

6. Namarai paar xaxalalgiin agrotexniis zaabarinuudii 3 xonogoi bolzor soo zoxioozo niutaguudta gargaxii Gazartariaalanai Arkomaadta daalgaxa.

BMASSR-ei Aradai Komisaarnarai Soveedai tyryylegşii orologşo **Grooss.**

BMASSR-ei Aradai Komisaarnarai Soveedai xereg xytelegşe **Golovaçioov.**

Kolxoozuudai tariaalan deere

Tariaa xuriaalgadaa beledxelgyigөөr oroo

(Manai korrespondeenthoo)

Ivolgiin somonoi „Kominteern“ kolxooz, aavgustiin 16-haa exileze tariaa xuriaalgada orohon bolboş, jamarş beledxelgyi ba emxidxelgyigөөr orohon baina.

Tariaaxuriaalgada byxe xysөө tabiaadyi ba araixan geze gansaxan brigaada pooli deere garabaş, jamarş emxi zuramgyi yimeldeze baina. Brigaadiinxinei nege zarimanь arxidaza xehene.

Mynөө ene kolxoozdo 2 zaatka ba nege kambajna xydelmerilene, edenь noormoo oroi dyyrgenegyi. Aavgustiin 25-nai medeegeer, miin 60 garan gaa xuriaagaa. Tariaaxuriaalgada oroxodoo xydelmerişedөөrөө suglaa xeze emxidxelei xydelmeri oroi xeegyi baina. Pooliiin stan bariaagyi, tereenei orondo şaralzaar balgaan bariaad baina. Iime deerehee, xydelmerişediinь ydeşe oroi bolxodo ger gertee taraza, yglөөgyyr yde bolxohoo naaşa arai geze suglardag baina. Myn tariaagaa xexe ambaar nuudii beledxeegyi. Tereen deerehee mynөө kombajnaar xadaza abahan tariaanhaa geşyydtee xubaaza ygexe geze pravleeniiingaa suglaagaar xelsehen baina.

Gadana, ene kolxooz bolbol ybehe xuriaalgadaa buzagai aali teempeer azallaza, mynөө miin 70 garan proceent bolgobo. Eneenei şaltagaan jyyb gexede, ybehe xuriaalgiin ton xaluun xydelmeriiin yjede tyryylegşe nyx. Ivanoovhoo exileed le өөhediingөө ymsede, ybehe sabşaza kolxoozoiхoo xydelmeriii xoişo tatahan deereheenь byxii ybehe xuriaalga ba ilangajaa tariaaxuriaalgadanь jaaşagyi haad uşaraad baina.

Ene kolxooxoi negedexi brigaadiin brigadiir Radniin gegşe mynөө xyrter tariaa xuriaalgadaa oroogyi uşariinь xadaa, ymsedөө ybehe sabşaza, arxi uuza şalixa sag yngergehөөr, kolxoozoigoo ybehe xuriaalgii ba tariaa xuriaalgii xoişo tataza baina.

Iime baixadanь kolxoozoi pravleenihaaş, MTS-heeş jamarş xemzee abaagyi hanaa amar huuhaar baitaraa sagaigaa tulaza jirexedenь haja medereze baina xa.

Baha, ene kolxoozoi brigaadanuudai dunda poliitikan agitaaciin xydelmeri oroi jabuulagdanagyi, negeş xyn gazeeta zaxidaggyi baina.

Ede byxii buzagai faaktnuudai byxii xoişolordonь kolxoozoi tyryylegşe nyx. Ivanoov ba Ivolgiin MTS-ei xytelberilegşed xysed xariuusaxa bolno.

Jym. Cerenei.

Ybehe tariaa xuriaalga

(Proceentoor)

Aavgustiin 25-nai medee

Aimaguud:	Ybehe sabşalga	Siilos daralga.	Tariaa xuriaalga.
Agiin	63,0	6,7	—
Alairai	73,0	18,0	5,6
Bargazanai . .	69,2	57,4	13,7
Bauntiin . . .	0,5	—	—
Bişyyrei . . .	93,6	25,8	23,7
Booxonoi . . .	72,7	34,6	4,1
Zediin	82,6	65,0	19,1
Jaruuniin . . .	76,1	65,8	3,4
Zagarain . . .	81,5	23,1	7,7
Zakaaminai . .	91,8	72,0	2,6
Kabaanai . . .	93,5	15,2	12,5
Xiaagtiin . . .	92,8	42,0	24,8
M.-Şiberei . .	83,8	7,5	11,3
Olьxoonoi . .	69,8	28,2	—
Xoito-Baigalai .	57,5	—	21,9
Selengiin . . .	86,1	39,9	11,0
Tarbagatain . .	99,2	52,0	15,9
Tynkenei . . .	78,1	123,6	8,3
Ulaan-Ononoi .	73,2	41,7	1,2
Ulaan-Ydiin . .	98,5	56,0	16,8
Xoriiin	88,3	49,7	11,3
Exireed-Bulgaad	83,2	67,1	2,6
Xamta	78,1	48,3	11,0

Haalişad—staxaanovtan

Zide. Derestein somonoi „Socialiizm“ kolxoozoi yxerei feermede staxaanovşa haalişad olon bolzo baina.

Tyryy jabahan staxaanovşa—haalişad **D. X. Danzanai, X. Daşiin, D. Z. Togtoxiin** gegşed xaraza jabahan malaa xoroodoggyi, hainaar xaruuhalza ysxeberilene. Hy haalgiin noormii sag yrgelze ylyybşelen dyyrgedeg. Ene kolxoozdo myn edeenşelen hain zişee xaruulza jabahan malşad olon bolzo baina.

M. Mynkezıbai

XITADDAXI DAIN BAILDAAN

50 mingan japoon seregyyd

Loondon, 23, (TASS). Şanxai—Ysyynei rajoondo japoonai 50 mingan garan seregyyd baulgagdaa geze Şanxaidaxi japoon seregei komaandovaniiin tylөөlegşe Reiter aagenstviin korrespondeentdo medyylhen baina.

Xoito Xitadta japoonai 80 mingan sereg

Şanxai, 23. (TASS) Japoonai seregyyd Tianьcziinь deere jirezel baina geze Reitr aagenstviin Tianeziinei korrespondeent medeesebe. Jabagan, morin artelieer seregyydii ba seregei zebsegii şirehen, japoonai 50 şaxuu traansport Tangyy deere jiree.

Mynөө yjede Xoito Xitadta japoonai 80 minga garan seregyyd jireed baina geze xaraalagdana. Zarim medeeselnyydei johoor, Xoito Xitadta 100 mingan sereg jirehen baixa gedeg baina.

Şanxaidaxi gadaadiin seregei xysenyydii komaandalagşadai buruuşaal

Loondon, 23. (TASS). Reiter aagenstviin medeeselei johoor, Şanxaida baigaa aangliiin, fraanciin ba ameerikiin seregei xysenyydii komaandalagşad bolbol xitadai poziicii buudaza baigaa japoon seregei syydnenyyd bolbol gadaadiin seregei koraablinuudai baidag gazarta ton oiroxon baihanda japoon seregei zasagta erid buruuşaal xebe.

Gadaadiin kampaaniiin magaziin butasoxiuulaa

Şanxai, 23. (TASS). Mynөөder ulas xoorondiin settelьmeenei ceektrte Nankin-Rood deere baigaa, gadaadiin kampaaniiin jixe magaziin tomo buugai homonhoo teherebe. 100 garan xyn aluulhan 200 garan xyn şarxatahan baina. Udaanь, 5 minuuta bolood, Settlьmeentiin teritoori deere baigaa ameerikiin uhan seregei desaantiin sklaaduudta baha nege homon unaba. Teed, homoniinь tehereegyi. Xitadai zasagai medyylgiin johoor, ene xadaa japoontanai homon baiba.

Şanga esergyyselge yzyylne

Loondon, 24 (TASS). Reiter aagentviin Bejpinhee medeesehenei johoor, Kvantyynei aarmi (Manzuurta baigaa japoonai okkypacioonno aarmi) bolbol Kaalganhaa baruuxanaarxi rajoondo xitadai xesegyydii daxaza jabana. Xitaduud urda zyg bariza suxariba. Japoonai xehegyyd hajadaa Kaalgan oroxonь xa geze xylieegdeze baina. Japoonai seregyydei Kaalganiii ezemdexe jabadal bolbol Nonьkoyji xamagaalza baigaa xitad seregii tedeeniii xangadag baazahaanь tahalxa ba tedeniii Şanьsii proviinca teeşe suxariuulxa baatai bolgoxo baina.

Korrespondeentiin xelehenei johoor, japoonai seregei komaandovaniiin tylөөlegşe bolbol Bejpin—Xanьkoygoi tymer zam deere xitadai serəgyyd ysed şanga esergyyselge yzyylne geze arsanagyi. Xitadai taba mingan seregyyd morito xojor brigaada bolzo, japoontanai zyyn xazuudanь garxii oroldoo. Ene oroldolgo deerehee goritoi tulaldaan bolzo, ene tulaldaanai yjede xitadai seregyyd japoonai poziicii tomo buunuudaar buudahan baina.

ISPAANIDAXI FROONTNUUD DEERE

(TASS-iin medeeselnyydhee)

Centraalьna froont

Ispaaniiin oborooniin ministeerstviin medeeselei johoor, yimyyleeşenei artelieeri bolbol aavgustiin 25-nai hyni Madriidii buudaza exilee. Ene boombodolgo xadaa nege çaas soo yrgelzelhen ba dainai exilhenhee xoişo ton şanga boombodolgonь bolhon baina. Madriidai ceentrei xeden gernyyd sym butasoxigdoo. Gudamzanuud xadaa butarxai kirpiice, teherxei şil gexe meteer dyyrşenxei.

Aavgustiin 24-de yimyyleeşenei aviaaca Madriidii boombodoxo hedelge gargahan aad, respyyblikiinxinei istrebiitelьnyydei garxada terjeleze arilhan baina.

Xoito froont

Ispaaniiin oborooniin ministeerstviin medeesehen medeeselei johoor, aavgustiin 24-de yimyyleeşen bolbol aviaaca ba artelieeriiin tuhalamza doro jabaza, Santandeerei froont deere dobtolozo baina. Yimyyleeşen bolbol respyyblikiinxinei Astyyri teişe busaxa zamiinь xaaza, Santandeer provinca deere respyyblikiinxiniii xyrieelen behelexii oroldono.

Yimyyleeşen xojor kooloonoor Torrelabeega teeşe dobtolozo jabana geze Gavaas aagenstva medeesebe. Biskaijn toxoin (zaliivai) erjeer dabxiza jabaa yimyyleeşenei xehegyydei tyryyşiinxinь Lareedo poort xyrexee jabana. Yimyyleeşenei nygee bylegeinь tyryyşiinxid Ramaalesta (Lareedohoo urduuxanuur 18-20 kilomeetr) dytelze jabana. Byxii froontnuud deere, ilangajaa Torrelabeega seektor deere respyyblikiinxin bolbol yimyyleeşende ysed şanga esergyyselge yzyylze baina.

Yimyyleeşen bolbol aavgustiin 24-nei yder eeriingee byxii aviaacii xereglebe geze Gavaas aagenstviin korrespondeent temdeglebe. Yimyyleeşenei olonxi samoliooduud Torrelabeega ba erje xojoroi xoorondoxi territoori deegyyr niideze jabaza, huurin zoniii buudahan baina.

Zyyn froont

Respyyblikiin aarmiiin ştaabai medeeselei johoor, zasagai seregei xehegyyd aavgustiin 24 de Tardijeenta (Yeeskehee urduuxanuur 20 kilomeetrto) ba Belьçiito (Sarogoorsohoo zyyn urdaxanuur) xojoroi xoorondo byxii froontnuud deere dobtolozo exilee. Yimyyleeşenei froont gurban guzaraar taha soxiuulaa. Yimyyleeşen jixexen geegdel yzeze, gederge suxariza baina. Respyyblikiinxin 100 pleennigyyd, dyrben buu ba busa xeden jixe zer zebsegyydii buliaaza abahan baina.

Aavgustiin 24-de respyyblikiinxinei aviaaca yimyyleeşenei seregei şuxala objeektnuudii boombodobo. Syeeriin orşomşadar yimyyleeşenei nege istrebiitelь unagaagdaba

***

Aavgustiin 24-nei yder yimyyleeşenei xojor samoliooduud Sagyynto deere boombonuudii xajaa. Nege exener ba nege xyygen şarxataa. Ede samoliooduud Valeensida dytelxee xojor daxin oroldood, respyyblikiinxinei zeniit arteleeriaar gederge yldegdehen baina.

ZURAG DEERE: Ispaaniiin respyyblikiin aarmiiin edir seregşe.

(*Sojuuzfoto*)

ZURAG DEERE: (Zyyn talahaa) ulaan seregşe nyx. I. P. Tryynov ba axalagşa lejtenaant nyx. M.I. Syçkoov gegşed Ulaan talmai deere Kreemlihee garxaa baina.

Oktiaabriiin revoliyyciin XX oido beledxel

XOZOMDOZO JABAHAN CEEX BA BRIGAADANUUDII TYRYY ZERGEDE ORUULXA

Staxaanavtanai dekaadiin yngerhen 5 ydernyyd bolbol zavoodai niite xydelmerişedei yiledberiiin edibxi xeşeelei nelieed jixeer xygzeze baihaniii xaruulba.

Paravooz xagsardag ceex bolbol aavgust hariin tyryyşiin 5 yder soo 8 paravooz xagsarhan aad, mynee ene staxaanovtanai dekaadiin tyryyşiin 5 yder soo 10 paravooz xagsarhan baina. Kotioolno ceex eneenei urdatei, 5 yder soo 6 kotioolnuudii zahaza tuşaahan bol mynee dekaadiin 5 yder soo—7 ji tuşaagaa. Urdanь 5 xonog soo 4 teender nyydii zahabariladag teenderne ceex 7-ji zahabarilaa.

Vagoon xolbodog ceex byriş jixeşegeer xozomdozo jabana. Ene 5 yder soo 100 vagoon zahabarilaxa johotoi aad, miin 24 vagoon zahabarilaa. Dekaadiin 5-xi yder negeş vagoon tuşaagaagyi, zahabarilahan 10 vagoonuudanь eldeb olon dutuutai baigaa.

Mynee ene ceex soo zahagdaza belen bolhon aad, byykse ba reessooro g. m xeregselnyydei ygei deerehee 9 vagoon tuşaagdaxa argagyi bolood baina. Kyzneeçne ceex ene 5 ydereigee tysebii miin 11 proc. dyyrgebe. Gebeş, ene ceexiin xydelmerişed jixe oroldostoigoor xydelmeriledeg baina. Kyzneec Xripynoov gegşe ydereigee noormii 620 proc. dyyrgedeg boloo. Nyxed Vasiyyk, Fedoreec, Konobaajev gegşed ba busad bahal hainaar xydelmerilene.

Tiigeed jyynde ene ceex byxelidee muugaar xydelmerileneb gexede, eneenhee urda bişegdehen şaltagaanuudhaa gadana, xytelberilegşedei eehediinь dundaxi emxidxelei muu deerehee bolno.

Staxaanovtanai dekaadiin yldegşe 5 ydernyydii hainaar yngergexiin tula ede xozomdozo jabahan ceexnyydee ba brigaadanuudaa erximyydei zergede oruulxa jabadal zavoodai direekciin ba zavoodai byxii organizaaciin egee tyryyşiin zorilgo myn bolno.

Petroov.

Yimyyleeşenei ara talada

Respyyblikiinxinei komaandovaniiin medeesehen medeeselei johoor, Grenaadiin rajoondo baigaa yimyyleeşenei ara talada vostaaninuud bolzo baina. Aavgustiin 24- nei yglee-gyyr, respyyblikiinxin bolbol Greenaadiin orşomşadar yimyyleeşenei xehegyydei xoorondo tulaldaanai bolxiinь. xarahan baina. Yimyyleeşenei artelieeri bolbol tulaldaanai bolhon gazarta baigaa eehediingee xehegyydii buudahan baina. Pylimioodoor buudaldaxa ba granaatanuudai teherexe aviaanuud gardag baina. Yimyyleeşenei gurban samoliooduud tulaldaanai bolzo baihan gazarii xojor çaas soo boombodoo.

Aavgustiin 34-nei yder yimyyleeşenei 11 soldaaduud gyised zebsegtejee respyyblikiinxinei tala tee orohon baina.

Mongol Arad Respyyblikiin seregei miniistrei nygşelge

Ene onoi aavgustiin 22-oi yder Mongol Arad Respyyblikiin seregei miniistr maarşal Demid Moskvaa orozo jabataraa, staanca Taigiin tende poojezd soogoo sag busaar gene-te naha baraba. Moskvaada eneen tuxai medee abxatajaa xamta, oborooniin Aradai Komisaar Soveed Xolboonoi maarşal K.J. Voroşiilov ba gadaada xeregei Aradai Komisaarii tyrorologşo V.P.Potioomkin Mongol Arad Respyyblikiin miniistrnyydei Soveedai tyryylegşesaid Amarta eehediin ba SSSR-ei zasagai gaşuudalii telegraamaar medyylhen baina

Xitadta huugaa Aangliiin posool şarxataba

Loondon, 26. (TASS). „Biirtiş junaited preess' aagenstviin şanxain korrespondeentiin medeesehenei johoor, xitadta huugaa aangliiin posool Xьjudzeessen gegşe avtomoviilaar Naankinhaa Şanxai orozo jabataraa, japoonai samolioodto boombodulahan ba pylimioodoor buuduulhan baina.

Xьjudzeessen gedehendee şarxataa.

Reiter aagenstviin Şanxain korrespondeentiin medeesehenei johoor, Xьjudzeessen jixeer şarxatahan ba Şanxain bolniicada oruulagdahan baina.

Xьjudzeessentei xamta ene avtomoviilь soo aangliiin seregei attaşee polkoovnig Lovaat Frejzer gegşe jabalsahan baina.

SSSR dotor

Profsojuuzai xytelberide staxaanovşad

Xynde-tomo maşiina xedeg xydelmerişenei profsojuuzai Byxe Xolboonoi anxadugaar xural aavgustiin 25-nai ydeşe xaagdahan baina.

Ene xural bolbol, sojuuzaingaa centraalьna komiteedai şine sostaavta 37 xyniii hungaza, centraalьna komiteedainь sostaav sym şaxuu şinelegdee. Xuuşan sostaavhaanь oroidoo 2 xyn orohon baina. Şine komiteedta 13 staxaanovşad ba udaarniguud belon oordenton —Mojiseejeva G. T., Semioonov, Semençeenko, Reezvikova, Ştaanskajaa, Poolьman, Byyter ba busad huugagdaba.

Edenerei dunda xynde-tomo maşiina xedeg xydelmerişedei sojuuzai Centraalьna Komiteedai tyryylegşe Strijeevski, inzeneer-ekonomiist Şkiicki, styydeent Pogrebnoj ba busad bii.

Ene xural bolbol, profsojuuzai Byxe Xolboonoi X-dugaar xuralai delegaaduudta 3 xyniii hungaba. Edenerei dunda xuralai delegaadta SSSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai tyryylegşe nyx. **M. I. Kaliinin** ba profsojuuzuudai Byxe Xolboonoi centrbalьna Soveedai sekretaarь nyx. **N. M. Şveernik** gegşed hungagdaba.

Norveegiin tymer zamaixid Leeningraad jiree

Leningraad, 25, (TASS). Aavgustiin 25 nai yder Leningraadta norveegiiin tymerzamşad ekskyyrseer jirebe. Tedener bolbol Leningraad goorodii yzexe ba soveed traansportniguudaar uulzaxa baina. Tereenei hyylde Moskvaa oşono.

Gektaarhaa 70,6 ceentner

Kyyjbeşev, (TASS). Pestraavskiin ba Privoolzskiin rajoonoi kolxoozuud bolbol uhaldag gazarhaa deede zergiin urgasatai tariaa xuriaaza baina. Pestraavskiin rajoonoi **„Kraasna pyytь“** kolxoozoi brigadiir nyx. Zalipyyxin gegşe 4,5 gektaar uhaldag gazarhaa gektaarai 70,6 ceent. şiniiciin tariaa. 2,5 gektaarhaa 60-60 ceent. şniice xuriaagaa gene.

REDAAKCADA BIŞENE

(BOGONIXON SIGNAALNUUD)

Jaruuna. Viitiimei somonoi „Paartiiin 4-dygeer konfereencai“ kolxoozoi pravieeni bolbol mal azalda 5 zil jabaza dyrişeltei, mergezeltei bolhon Ajuuşa Norbiin gegşii tus aimagai AZO goi zybşeerelgegyigeer M. T. F-n erxilegşiin daabarihaa gargaza tariaanai azalda tabihan baina. Enenь buruu geze hananab.

Gyadiin.

***

Zaakamin. Sagaan morinoi somonoi Staalinai neremzete kolxoozoi ybehe xuriaalgiin zvenoo venovood Demberel Cerenei) bolbol azalaingaa emxidxelii muugaar tabihan ba xydelmeridee udaan, uzagaar jabadag baina. Ygleegyyr oroi, 10 çaas bolhon xoino azaldaa garana.

Tus zvenoogoi xydelmerişen bolxo kolxooznig nyxed Xanda Cerenei ba Batazab Çimedei gegşed şaltagaangyigeer gertee xariza miin xebteze baixadanь tus kolxoozoi pravleeni jamarş xemzee abdaggyi baina.

Telepoon.

***

Xori. Xezengiin somonoi Staalinai neremzete kolxoozoi kladovşiig Dolson Daşiin gegşiin yteze gutahan toho kolxoozniguudtaa xubaaza baixadanь tus kolxoozoi pravleeni jamarş xemzee abaagyi baina. Xariuu ygeg.

Traktoriist.

***

Ulaan-Onon, Tarbalziin somonoi Staalinai neremzete kolxoozoi geşyydei baira (ger, baişan) ton muu, zahagdaagyi, seberlegdeegyi.

Tus kolxoozoi pravleeni bolbol kylьtyyrne baidalii tuxai temesenegyi.

Jabadalşan.

Kolxoozoi elektrostaancanuud

Kaliinin. Kaliininsk mozlin tyryy kolxoozuud Ooktiaabriiin revoliyyciin XX-dugaar zilehain yderte 7 elektrostaanca bariza dyyrgene.

Ene 7 staancada 1 milioon şaxuu tyx. gargaşalagdana. Ene zeeriiin xaxadiinь şaxuuji gyrenhee udaan bolzoroor zeelilegdehen baina.

STAXAANOVTANAI XYDELƟƟNEI 2 ZILEI OIDO

Bi jyynde staxaanovşa bolzo şadadaggyi baigaa biib

Bi vagoonoi kombinaadta maasteraar xydelmerileze exilheer myn ynixenei boloob. Tiigeed mynee boltor staxaanovşiin xyndete nere yşee oloogyi jabanxaib. Jaaxadaa, jyynde staxaanovşa bolzo şadadaggyi xyn geeşe biib geze eertee asuudal tabidagbi. Myn nada mete, eertee iime asuudal tabidag xynyyd baha olon. Yligerlexede manai ceexiin avto toormozno xeregei maaster nyx. Bookov, prigoonoçno maaster nyx. Kaaşin gegşed hainaar xydelmeriledeg, ynenxehee oroldodog aad staxaanovşa bolzo şadadaggyi. Tiigeed, jamar jyymen haatuuldag geeşeb geze myn bodood yzenxeib.

Staxaanovşa bolxo geeşe miin jyriin le hanaxadaal bolşodog jyymen bişe ahaniinь bi bahaş medenxeib. Şanar haintaigaar yiledberiiin ynder byteese xodo xaruulaad, bişe nyxedtee hain xydelmeriiin zişee ba tuhalamza yzyyleed xydelmerilee haa staxaanovşa bolxomnai soxom. Bi ene eriltii dyyrgeze jadaxaltaib geze hanagşagyıb. Tiigeed jyn haatuulnab gexede manai bodoto xydelmeri ba tyseblelge xojoroi xoorondo jixeşeg tala garşoo ondoogoor xelexede, xydelmerimnei ceexiin gargahan tysebei johoor jabadaggyi. Manai ceexiin xydelmerilegşed tyseb zoxioogoo geeşebdi geze yderhee hyni oroi boltor huudag. Ene tere jyyme xexe geze baiza jixe gojo zoxidoor bişedeg, tiigeed tere tysebee dyyrgexiin tylee xereglegdexe xeregsel bolood xydelmeriiin xysen, yiledberiiin emxidxel ba discipliine gedegyydeer xangaza şadadaggyi. Yligerlexede nadada yderei 8 vagoon zahabariiaza gargaxaş geze noormo ygedeg. Bi tere 8 vagooniii zahabarilaza exileed nege xediijinь zahahaar jabatarni, yldegşe vagoonuudaa zahaxa xeregselnyydni duuhaşdag. Negen taa 8 vagoon zahuulxiin tyseb ygee xadaa tere 8 vagoonoi zahabarida xereglegdexe xeregselnyydii myn tysebtee oruulalsan beledxexe johotoi baihan aad manai xydelmerilegşed tiigedeggyi baixa jym.

Zapaas xeregselei ygei gy ali dutaşhan deerehee bi yder soo 8 vagoon zahabarilxa argagyi, beledxehen xeregseleinь zergeer vagoonuudii zahaad yldegşe sag soogoo azalgyi zogsozo gy ali zapaas xeregsel ee ee bedireze xairan sagaa demii baraxa xym bi. Myneeş xaraa haanь: Proliood deerem 2-3 kanaadska vagoon zahagdahaar 5-6 xonohon aad nege le xeregselei dutuu deerehee tuşaagdaxa argagyi bolood, ondoo vagoon oruulza zahaxa gexede baira ezeleed xydelmeridem haalta xeze baina.

Iimeer xydelmerileze baigaad staxaanovşa bolxiin argagyi, xezeede normoo dyyrgeegyi xosorzo bainab.

Ene jyn deerehee bolnob gexede, negede,—manai ceexiin xytelberilegşed yiledberiee xysed hainaar emxidxeze şadanagyi, xojoroto—xoohon saarhan tyşeb zoxioozo sagaa barana. Tiixede xydelmeriiin tyseb zoxioodog Kitaajev gedeg ynendee yritei xydelmeri xenegyi, jyynde gexede yiledberihee taharşoo jamar xeregsel dutuu jamar xeregsel ylyyb geze medenegyi. Eneen deerehee bolzo nege juuma xexedee nygeedenь dutaxa baixadanь prograamamnai sag yrgelze dyyrgegdedeggyi baina. Ceexiin xydelmeri baridag baha nege şaltagaan gexede manai ceexte xamhalsaxa johotoi kyzneeçne ceex xeregtei xeregselnyydeernei xysed xangadaggyi. Myneeş yder yzexede, manda 20 vagoon zahaxa 100 ressooro xeze ygexe aad, miin 12 ressooro xeze ygee. Ene 12 resooronь 3 vagoon zahabarilaad la dyyrexe baina.

Iime deerehee bi staxaanovşa bolzo şadadaggyib. Tiixede zavoodoi xytelberilegşed byxii hanalaa paravooz xagsardag ceexiin xydelmeri tuxai tabiaad, manai ceexiin baidal jireze şalgadag, yzedegş ygei.

Niite xydelmerişedei edibxi ba oroldolgo jixe, tiigeed ene edibxi ba oroldolgii zybeer olzoloxo xeregtei baina.

DYRNIOOV.

Vagoon xagsardag ceexiin sleesarьna ba klepaalьna xydelmeriiin maaster.

Xariuusalgata redaaktor B. VAANÇAGIIN

Byxii organizaacanuudai yiledberiiin oronuudai ba zaaktnuudai

Arxaralda

RSFSR-ei Komunaalin azaxuin arkomaadai

„Goszelenstroin“

Buriaad-Mongoloi kontoora bolbol

Pitoomnig soo beledxegdehen modo-burgaahan urgamalaar

NAMARAI nogoruulgiin XYDELMERI

Yiledexiin zaxidalnuudii abna.

1937 onoi sentiaabri 1 boltor zaxidalnuud abtaxa ba doogovornuud batalagdaxa baina.

Manai kontooriin oranzirei-sesegei azaxui bolbol lonxo soo huulgahan, baglaagaaranь xolbohon **zyil byriiin sesegyydtei, duraaraa şileze abxaar.** Terenhee gadana, **şabaraar byteegdehen eldebiin edlelnyydii xudaldana.**

Kontooriin aadres: Ulaan-Yde, Kiirovskaja 32.
„Goszelenstroi“

CIIRK

aavgustiin 22-hoo yder byri

Evroopiin jixe atrakcioonoi gastroolinuud illiyzioniist (elьbeşen)

LONGO

Gyrenei baliee lai artiistnuud **2 BAAST 2** gastrooli yzyylxe

Myn tereşelen şine jirehen byxii artiistnuud xabaadalsaxa

Exilelge ydeşiin 9 çaashaa. Kaassa yderei 3 çaashaa

Телефоны редакции: отв. редактор 3-44 сельхозотдел—7-55, промотдел—5-07

Noomer gargagşa Z. PILYNOOVA. Korrektiirovalhan B. ZABOON. Verstaalagşad D. Baldaanob. ba C. Dambaajeb. BMASSR-ei Niut. Azyiledberiiin arkomaadai tipograafi Ypolglavliit. 867.